

prof. dr hab. Bogumiła Jung
Wydział Architektury i Wzornictwa,
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu
60-967 Poznań, Al. Marcinkowskiego 29

adres e-mail: bogumila.jung@uap.edu.pl
tel. 602694440

RECENZJA

pracy habilitacyjnej, dorobku artystycznego oraz działalności dydaktycznej
dr. Roberta Jundo

- sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym
w dziedzinie sztuki,
w dyscyplinie: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,
wszczętym przez Radę ds. Stopni
Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

PODSTAWOWE DANE

Podstawą do sporządzenia niniejszej oceny jest decyzja Rady Doskonałości Naukowej, wyrażona w piśmie nr Z8.4000.30.2021.4KK z dn. 11.10.2021 r., w którym wyznaczono mi rolę recenzentki w postępowaniu habilitacyjnym Pana dr. Roberta Jundo. Opinię sporządziłam opierając się na przesłanej do mnie dokumentacji, w skład której wchodzi:

- Tom zatytułowany: „*Angels never die. Aniołowie nigdy nie umierają.* AUTOREFERAT”- dr Robert Jundo
- Tom pt. „*Angels never die. Aniołowie nigdy nie umierają. WYKAZ OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH I ARTYSTYCZNYCH*”- dr Robert Jundo
- Całość dokumentacji w tym postępowaniu, zapisana na pendriv'ie

Pan Robert Jundo urodził się w 1967 r. w Łodzi. Jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, gdzie uzyskał dyplom magistra sztuki w 2009 r., na kierunku Grafika, na Wydziale Grafiki i Malarstwa. Stopień doktora sztuki, w dyscyplinie: sztuki piękne, uzyskał w 2016 roku, po przewodzie przeprowadzonym na macierzystym Wydziale, a jego promotorem był dr hab. Marek Herbig. Od 2011 roku Robert Jundo jest zatrudniony na stanowisku asystenta w Pracowni Technik Cyfrowych w Katedrze Grafiki Artystycznej, a od 2016 roku - na stanowisku adiunkta, obecna afiliacja to: Instytut Grafiki Artystycznej na Wydziale Sztuk Pięknych. Jednocześnie od 2019 roku dr Robert Jundo jest także pracownikiem Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, gdzie prowadzi zajęcia w Pracowniach: Fotografii, Przetwarzania Obrazu Cyfrowego i Kompozycji.

AUTOREFERAT

Dr Robert Jundo zawarł swój autoreferat w treści rozdziału, zatytułowanego „*Subkultury motocyklowe, a sztuka drugiej połowy XX i początku XXI wieku*”. Starannie opracowana publikacja, zatytułowana „*Angels never die. Aniołowie nigdy nie umierają. AUTOREFERAT*” jest edytorskim unikatem, opatrzonym piękną pierwszą stroną okładki, z zamieszczoną na niej metalową płytką z elementami typo- i graficznymi, w starannie zakomponowanym układzie. Daje to przedsmak zawartości, kierując uwagę na właściwe tory, jakimi są rozważania o własnej drodze twórczej, w kontekście ważnego elementu życiowej pasji, konstytuującej w jakiejś mierze tożsamość: fascynacji kulturą motocyklową. Autor w tym rozdziale nie tylko opisuje cykl swoich grafik, wskazanych jako osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym, ale także szeroko analizuje konteksty kulturowe motocyklizmu i odniesienia do różnych innych dziedzin sztuki, jak filmy drogi, muzyka rockowa, teatr, moda, design kasków i akcesoriów, biżuteria, tatuaże, wreszcie opowieści i zwyczaje z życia bractwa motocyklowego. Ten splot różnych, a zarazem jakże spójnych czynników, wiąże się mocno z elementami inspirującymi twórczość Habilitanta, a tworzącymi Jego wewnętrzny świat emocji, przeżyć, doznań, pragnień - wyrażany dalej w ekspresji Jego dzieł. Opis powstawania cyklu „*Aniołowie nigdy nie umierają*” jest pełną pasji i zaangażowania narracją, która prowadzi poprzez kolejne etapy doświadczeń, eksperymentów, prób materiałowych i technologicznych, zmagania z oporem materii i własnymi wątpliwościami. Autor wspomina jednocześnie o wielkiej satysfakcji, wynikającej z sięgania po klasyczne techniki graficzne, takie jak druk wklęsły, monotypia czy rysunek - łączonych autorsko z zaawansowanymi programami grafiki w zapisie cyfrowym.

Czytelnik tej opowieści zdaje się być przez Twórcę przeprowadzany poprzez poszczególne etapy powstawania dzieł i może obserwować, jak odślaniane są przed nim kolejne arkana wtajemniczenia w oryginalny, autorski proces twórczy. Jednocześnie czytelnik podane są inne odniesienia - zarówno „treść” obrazów, jak i ich tytuły, kreują pewien stan napięcia, rodzaj niejednoznaczności - wyraźnie wskazany przez Habilitanta. Jak sam pisze:

„Anioły i demony, dobro i zło, uległość i bunt, góra i dół, prawo i lewo. Nie da się jednoznacznie i bez obaw stanąć po jednej stronie, a jednak... podejmujemy decyzje, opowiadamy się za czymś. Podobnie było z aniołami. Mając wolę, zdolność kierowania sobą, mogły wybierać, mogły decydować o swym losie.”

Dr Robert Jundo prezentuje dojrzałą, pełną refleksji postawę Twórcy, którego prace stawiają pytania, dotyczące naszej współczesności. Autoreferat jest przypomnieniem także niektórych wcześniejszych etapów twórczości Habilitanta, zawiera też elementy autorefleksji i niekiedy krytycznego komentarza. W sumie wszystko to świadczy o pełnej dojrzałości artystycznej, świadomym czerpaniu z inspiracji, które - właściwie używane - pomagają osiągać stan permanentnego rozwoju artystycznego. I taką też myśl Autor zawarł w ostatnim akapicie swego Autoreferatu.

WSKAZANE OSIĄGNIĘCIE ARTYSTYCZNE

Zawarty w dokumentacji cykl grafik, wskazanych jako osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym, zatytułowany „*Aniołowie nigdy nie umierają*” - tworzy zbiór 31 grafik, wykonanych w technice druku płaskiego oraz druku wklęsłego - akwaforta, akwaforta, odprysk, sucha igła. Na całość składają się zasadniczo formaty 80 x 80 cm, ale

także kilka mniejszych – np. 25 x 80 cm. Prace z tego cyklu powstały w ciągu ostatnich dwóch lat, a zbiór cyklu jest nadal otwarty, bo jak pisze Autor:

„Wciąż staram się wytyczać sobie nowe tory i poszukiwać nowych doznań w nieskończonych otchłaniach graficznych, a trudności jakie sobie stawiam są dla mnie wyzwaniem. Mimo różnorodności formalnej moich grafik jestem głęboko przekonany, że wspólny mianownik, który zespala mój dorobek jedną kłamrą, to ogromny szacunek dla warsztatu klasycznego i narastająca potrzeba dotykania subkultury motocyklowej.”

Zdaję sobie sprawę, że zaprezentowana dokumentacja fotograficzna prac z tego cyklu z całą pewnością nie jest w stanie w pełni oddać ich walorów artystycznych. Bo jakże mogłaby to zrobić płaska reprodukcja takich prac, w których niezwykle ważną rolę gra faktura, materia, niuanse struktury i światła, odbijanego przez przeróżnie potraktowaną powierzchnię pracy?... Niemniej, oglądając zaprezentowane obrazy, zwłaszcza po zapoznaniu się z żywą opowieścią o ich tworzeniu - można uzmysłwić sobie, jak interesujące jest to studium możliwości połączenia współczesnych programów obróbki cyfrowej z klasycznymi technikami grafiki warsztatowej. Metoda, którą przyjął Habilitant - ujmując rzecz najbardziej syntetycznie - polegała na trzech etapach: projektowanie, wydruk na metalowej płycie i trawienie. Cały ten proces wymagał całkowitego zaangażowania się Autora, niemal zatracenia w aktywności twórczej - stawianiu kolejnych kroków i autorskiej kontroli na każdym etapie, korektach i ingerowaniu na bieżąco w powstawanie dzieła.

Ta niezwykle udana kompilacja dwóch obszarów grafiki – świata obróbki cyfrowej i klasycznego doświadczania technik graficznych - powoduje, że autorskie obrazy tworzą swój własny, spójny i autentyczny świat, w którym można odczytać emocje Twórcy, ale który też daje przestrzeń widzowi, potrzebną do własnych interpretacji. Jak sam Autor wyznaje:

„Właśnie poprzez znaki, kody, symbole staram się przywołać tamten świat. Fragmenty wspomnień, opowieści, przypominające tamte chwile czy oglądana fotografia, przekładana na szybki szkic, „bazgroł”, są zrozumiałe tylko dla twórcy na poziomie komunikacji wizualnej” (...) „Przedmioty, które wprowadziłem w przestrzeń graficzną, dotyczyły odkrywania przeszłości oraz zasłaniania i odkrywania, bardziej lub mniej, tożsamości.”

Cykl grafik „Aniołowie nigdy nie umierają” został zaprezentowany w 2021 roku na dwóch wystawach, z których fotografie są zawarte w dokumentacji. Był eksponowany w Galerii „Biblio-Art” w Bibliotece Głównej w Politechnice Łódzkiej oraz w Galerii „Kierat”, w siedzibie ZPAP w Szczecinie. Spełniony został zatem wymóg upublicznienia dzieła. Podsumowując, cykl wskazany jako osiągnięcie będące podstawą do nadania stopnia, można z całą pewnością uznać jako spełniający wymagania ustawowe.

DOROBEK ARTYSTYCZNY

Twórczość dr. Roberta Jundo po obronie doktoratu obejmuje lata 2016-2021. Zaprezentowana została w tomie pt. „**Angels never die. Aniołowie nigdy nie umierają. WYKAZ OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH I ARTYSTYCZNYCH**”. Opis w tej części jest raczej syntetyczny, natomiast warstwa ilustracyjna pozwala na pełniejsze zapoznanie się z dorobkiem Habilitanta. Publikacja ta ma również charakter albumowy – starannie opracowana szata graficzna zwraca uwagę i dobrze świadczy o niewątpliwie wysokich umiejętnościach jej Autora.

Jak sam wspomina w CV – łącznie wziął udział w czterdziestu wystawach zbiorowych, miał też 18 wystaw indywidualnych. Ta aktywność narasta wyraźnie po obronie

doktoratu, bo lista wystaw indywidualnych w tym okresie zawiera 11 pozycji, a wystaw zbiorowych - 28, w tym zagraniczne: we Włoszech (Urbino, 2017) i Muzeum Grafiki w Guanian w Chinach (2019). Z ośrodków polskich – Habilitant m.in. czynnie uczestniczy w prezentacjach sztuki, organizowanych przez Okręg Łódzki ZPAP – Galeria „Na Piętrze” (2017, 2018, 2019), a także w wymianie akademickiej – Galeria Aula Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Galeria w Collegium im. Floriana Znanieckiego – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu (2020), Galeria „Szewska 16” – Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu (2021); Galeria Zakładu Grafiki – Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Udział w takich imprezach jak „Quadro Art” - VII Międzynarodowe Biennale Obrazu w Łodzi (2021), czy międzynarodowym projekcie „Walizka” (2021) – Galeria „Pixel” ASP w Łodzi – dopełniają obrazu artysty aktywnego twórczo, prezentującego swe realizacje artystyczne w różnych ośrodkach.

Na twórczość Roberta Jundo składają się nie tylko duże cykle prac graficznych, ale także wspomnieć trzeba o wielu opracowaniach grafiki projektowej, tj. licznych plakatach do wystaw, okładkach katalogów, płyt CD – w których Habilitant także wypowiada się swobodnie, z dużą wyobraźnią i znakomicie opanowanym warsztatem projektowym. Bogactwo bardzo różnorodnych środków, wynikające niewątpliwie ze świetnego opanowania całego arsenału możliwości, jakie daje grafika cyfrowa - prezentują tak odmienne prace, jak plakaty do wystaw: „Zapisane w Pikselach” (Muzeum Fabryki – Łódź, 2019), „Pixelex” (Galeria 33 - Ostrów Wielkopolski, 2018), czy też „Kafka – przełamywanie granic” (Galeria Pixel - Łódź, 2021).

Dodać też trzeba, że prace graficzne dr Roberta Jundo znajdują się w kolekcji Muzeum Grafiki w Guanian, w Chinach (2019 r.) – są to cztery wydruki cyfrowe o formacie 100 x 70 cm.

Zatem w podsumowaniu tej części recenzji można z pewnością wyrazić opinię, że zaprezentowany dorobek pozwala na określenie go jako stanowiący „...znaczący wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej...” (art. 16. Ustawy)

DYDAKTYKA

Działalność dydaktyczna Habilitanta została zaprezentowana jako osobne rozdziały, zawarte w tomie pt.: *„Angels never die. Aniołowie nigdy nie umierają. WYKAZ OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH I ARTYSTYCZNYCH”*. Ten zakres osiągnięć Habilitanta został ujęty najbardziej syntetycznie, by nie powiedzieć – lapidarnie, a to trochę szkoda. Przedstawione prace studentów świadczą o ich dużych umiejętnościach w zakresie opanowania warsztatu i władania graficznymi programami komputerowymi, o dobrym zrozumieniu i właściwym dysponowaniu środkami kreacji artystycznej. Niestety, bardzo przeszkadza mi to, że prezentowane prace kursowe i dyplomy pokazane są tylko w pojedynczych obrazach, bez podania tematów, bez informacji na którym roku studiów powstały, na którym stopniu i w jakim trybie.

Ponadto, wartym podkreślenia jest fakt, że dr Robert Jundo wspomina, iż studentów swych nakłania, aby pracę zaczynali od zbudowania koncepcji, tworzonej za pomocą szkiców i rysunku odręcznego. To powinno stanowić bazę dla rozwoju ich własnego języka plastycznego – i takiej zasady w dydaktyce przestrzega Habilitant w „Pracowni Technik Cyfrowych” w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Dr Robert Jundo prowadzi także zajęcia w pracowniach Zakładu Grafiki Komputerowej w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, ucząc tam fotografii, przetwarzania obrazu cyfrowego i kompozycji. Załączone przykłady prac studenckich są interesujące, choć także brakuje tu szerszego omówienia tematyki ćwiczeń.

Ważnym elementem dydaktyki jest także opieka Habilitanta nad Galerią „Pixel”, która działa w Internecie, prezentując zdalnie twórczość wielu artystów. W dobie pandemii i odgórnego zamknięcia wszystkich instytucji kultury – stworzyło to (zresztą, nie tylko studentom) bezprecedensową możliwość zapoznawania się z aktualną sztuką, bez konieczności (lub możliwości...) wychodzenia z domu. Wysokie wskaźniki odwiedzin świadczą bardzo pozytywnie o aktywności Galerii „Pixel” i wręcz potrzebie takiego rodzaju ekspozycji sztuki.

Podsumowując, mogę stwierdzić, że choć kwestie programowo-dydaktyczne w dokumentacji Habilitanta nie wykraczają poza nader lakoniczny opis, to na podstawie zaprezentowanych prac studenckich może być uprawniony pogląd, że w swej pracy dydaktycznej dr Robert Jundo przekazuje studentom pełnię swojej profesjonalnej wiedzy, o której tak szczegółowo i wnikliwie pisał w Autoreferacie. Zaangażowanie w działania organizacyjne na rzecz macierzystej Uczelni także świadczą pozytywnie o aktywności dydaktycznej Habilitanta.

KONKLUZJA

Na podstawie analizy całości przedstawionych mi materiałów, mogę z pełnym przekonaniem stwierdzić, że Pan dr Robert Jundo przedstawił do oceny zestaw dokumentacji twórczej, która budzi uznanie. Widać w niej konsekwentne podążanie drogą oryginalnej, pełnej pasji aktywności twórczej, co zaowocowało nader interesującymi cyklami prac graficznych. W twórczości Artysty splatają się współczesność i klasyka, szeroka wiedza o możliwościach, jakie stwarzają dziś programy komputerowe i korzystanie z całego arsenału środków, używanych do przetwarzania grafiki za pomocą narzędzi cyfrowych – z jednoczesnym powrotem do eksperymentu i gestu Twórcy, śladu narzędzia i świadomego operowania również klasycznym warsztatem druku wklęsłego. Ten oryginalny splot jest konsekwentnie wykorzystywany do budowania własnej opowieści, która stwarza nową narrację dla motywu drogi i inspiracji subkulturą motocyklową w sztuce współczesnej.

Habilitant po obronie doktoratu w 2016 roku wypracował własną, interesującą ścieżkę rozwoju twórczego, którą konsekwentnie podąża, a Jego dorobek artystyczny z całą pewnością spełnia wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Zatem popieram wniosek o nadanie Panu dr. Robertowi Jundo stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Poznań, 19.03.2022 r.